

10 tips för att tala lätt

1. Använd vanliga och konkreta ord

- Använd ord som är vanliga i talspråket. Säg buss om du menar det, inte kollektivtrafik.
- Om du måste använda ett svårt ord, förklara det.
- Ett bra sätt att förklara är ofta att ge exempel.
- Det kan vara bra att upprepa viktiga ord för att ge lyssnaren en möjlighet att uppfatta.
- Var uppmärksam när du talar om ditt eget (yrkes)område. Man blir lätt hemmablind och inser inte att man använder fackord som kan vara svåra för andra fast de känns vanliga och enkla för en själv.
- Undvik dialektala ord eller slang om du inte är säker på att åhörarna förstår sådana ord.

2. Ta inte förhandskunskap för given

- Utgå inte från att åhörarna känner till det du talar om. Du måste kanske förklara bakgrunden kort.

3. Undvik för mycket information på en gång

- Tala om en sak i taget. Annars går den andra eller tredje viktiga saken lätt förbi.
- Berätta om du går över till ett nytt ämne.

4. Tala lugnt och naturligt

- Att tala väldigt fort är inte bra, men det är inte heller bra att tala överdrivet långsamt. Om det man säger tar för lång tid kan det bli svårt för mottagaren att följa med och förstå.
- Tala med ungefär normal samtalsrytm, men håll små pauser så att åhöraren hinner uppfatta det du sagt innan du går vidare.
- Undvik att artikulera onaturligt.
- Låt det ta tid. Var inte rädd för tysta stunder. Motparten kan behöva tid för att förstå det du säger.

5. Använd enkla språkliga strukturer

- Krångla inte till det. Vanligt rakt talspråk är bättre än uppstylat byråspråk eller elegant skriftspråk.
- Tala gärna i aktiv form: "Vem gör vad" i stället för "Vad görs".
- Undvik negationer. Säg hellre "Det är dyrt att bo" än "Det är inte billigt att bo".

6. Var försiktig med bildspråk

- Uttryck som att "kasta ett öga på något" eller "gå över ån efter vatten" kan tolkas bokstavligt av vissa åhörare.

7. Dialog med publiken

- Lyssna på den som talar och ge hen tid att formulera sig.
- Fråga vänligt men rakt om du inte förstår vad motparten försöker säga.
- Rätta till missförstånd.

8. Miner och gester

- Vi använder naturligt miner och gester när vi talar och det är bra också när man ska tala lätt. Men var medveten om att gester delvis är kulturbundna. De kan ha olika betydelse och uppfattas på olika sätt av folk från olika kulturer.

9. Visa vad du menar

- Var kreativ! Använd alla möjliga sätt som kan stöda förståelsen av språket. Beroende på sammanhang kan du till exempel rita, skriva eller visa.

10. Tänk inte FÖR mycket på hur du talar

- Det är bra att tänka lite på de här tipsen på förhand. Men om man i stunden fokuserar för mycket på hur man talar kan talet bli onaturligt och det man säger svårare att förstå. Närvaron kan också lida, och då blir kommunikationen sämre.